

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond dames en heren. Deze heel bijzondere raadsvergadering, is de raadsvergadering van het afscheid van de oude raad. Ook in de oude opstelling en dat doet mij zo goed. U zit lekker klem tegen elkaar aan. Fantastisch, wat een leuk gezicht is dat ook. Goed gevulde publieke tribune, het is ook een hele bijzondere vergadering. Dus fijn dat u er allemaal bent, van harte welkom. Natuurlijk ook de volgers thuis via internet van harte welkom. Dit was de opening en ik mag u meteen verzoeken om te gaan staan omdat we een overledene hebben. Op 23 maart 2022 is overleden de heer Huib van Tuijl. Hij is 88 jaar geworden. De heer Van Tuijl werd raadslid in 1987 voor het CDA. Een van mijn voorgangers, burgemeester Verplanke, sprak zijn bewondering uit voor zijn doorzettingsvermogen en zijn vasthoudendheid. Alvorens raadslid te worden had hij al 21 jaar op kandidatenlijst gestaan. Op 30 maart 1998 nam hij afscheid als raadslid na zo een tien jaar. Een vertrek dat hij niet had gezocht. Zijn aandacht in de raad ging uit naar de ruimtelijke ordening, de financiën en sociale zaken. Zijn hart had hij verpand aan de lokale omroep. Afgelopen zaterdag zou Huib van Tuijl samen met de heren Mulder en Sintemaartensdijk de tentoonstelling in de Oudheidkamer over de Tweede Wereldoorlog openen. Helaas hebben wij hem daar toen al moeten missen. Voor de publieke inzet van de heer Van Tuijl mogen wij en de Ridderkerkse gemeenschap hem dankbaar zijn. Ik verzoek u om enkele momenten stilte. Ik dank u wel. Bericht van verhindering: mijnheer Nugteren van Leefbaar Ridderkerk, mijnheer Van der Linden van Echt voor Ridderkerk en mevrouw Van Vliet van Echt voor Ridderkerk. Een welgemeend woord van felicitatie, het zijn wel hele rare overgangen vanavond. Maar dat hoort bij het leven. Van harte gefeliciteerd mijnheer Mijnders en ook je vrouw Esmee met de geboorte van Lotte en Julian. Victor Mijnders en zijn vrouw hebben een tweeling gekregen verleden week dus het is hartstikke fijn dat jij er nu bent. Van harte gefeliciteerd. Klein applausje voor een tweeling ... Heel bijzonder. We gaan eens even naar de agenda kijken. Kan die zo uw goedkeuring wegdragen? Vastgesteld. Ik kijk voor de zekerheid nog een keer naar de griffier, vragenuur doen we niet hè? Vragenuur doen we niet.

3. Vaststelling besluitenlijst raadsvergaderingen d.d. 27 en 31 januari 2022

De voorzitter: Vaststelling van de besluitenlijst van de raadsvergadering van 27 en 31 januari 22. Iemand iets over de besluitenlijst? Vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken (zie afzonderlijke lijst) en nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke beantwoording (art.40 RvO)

De voorzitter: Lijst van ingekomen stukken. Iemand iets over de lijst van ingekomen stukken? Vastgesteld.

5. Verslag van het onderzoek naar en besluitvorming over de rechtmatigheid van de gemeenteraadsverkiezingen 2022

De voorzitter: Nu gaan we echt zaken doen. 5 is het verslag van het onderzoek naar en besluitvorming over de rechtmatigheid van de gemeenteraadsverkiezingen 2022. Het woord is dan aan de voorzitter van de commissie. Mijnheer Kranendonk? Echt waar?

De heer Kranendonk: Ja voor de laatste keer voorzitter.

De voorzitter: Vanavond maar dan wel een paar keer dus het mag meteen volop. Ga uw gang.

De heer Kranendonk: Voorzitter, de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven is bijeen geweest om zich een oordeel te vormen over de rechtmatigheid van de op 14, 15 en 16 maart 2022 gehouden gemeenteraadsverkiezingen in de Gemeente Ridderkerk. De commissie heeft geen onrechtmatigheden ten aanzien van de verkiezingen kunnen constateren. De commissie adviseert dan ook de raad om tot rechtmatig verklaren van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen in Ridderkerk 2022 over te gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk de raad aan. Is de raad genegen dat advies te volgen? Anders moet u terstond uw hand opsteken dat is niet het geval. Zodat ook dat is vastgesteld. Met dank aan de voorzitter.

6. Verslag over en voorstel tot toelating nieuwe raadsleden naar aanleiding van het onderzoek van de geloofsbrieven

De voorzitter: Agendapunt 6, verslag over en voorstel tot toelating van nieuwe raadsleden naar aanleiding van het onderzoek van de geloofsbrieven. Ook hier gaan we naar de voorzitter van de commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven. Nu echt voor de laatste keer. Mijnheer Kranendonk ga uw gang.

De heer Kranendonk: Dank u wel voorzitter. Namens de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven deel ik u het volgende mee. Op maandag 21 maart 2022 zijn door de voorzitter van het Centraal Stembureau benoemd verklaard tot lid van de gemeenteraad van Ridderkerk. Hou u vast ik ga 29 namen voorlezen. De heer Tjalke Alkema. Mevrouw Melindy Dirks. De heer Kees van der Duijn Schouten. De heer Daan Kardol. Mevrouw Karin Kayadoe. De heer Jim Kloos. De heer Robert Kooijman. Mevrouw Sara Griep. Mevrouw Linda Klaver. De heer Ronald Lapaer. De heer Victor Mijnders. Mevrouw Petra van Nes-de Man. De heer Jeroen van Neuren. De heer Henk van Os. De heer Ton Overheid. De heer Edward Piena. De heer Jeroen Rijdsdijk. Mevrouw Arianne Ripmeester. De heer Björn Ros. De heer Anton Rottier. Mevrouw Fleur Stip. De heer John Stip. De heer Richard Swarttouw. De heer Gerard Verweij. Mevrouw Cora van Vliet. Mevrouw Nanda de Vormer-Ras. De heer Rick van de Waardt. De heer Lucien Westbroek. En mevrouw Erna de Wolff-ter Beek. De commissie heeft de geloofsbrieven de andere stukken die die kiesbaarheid eist ontvangen en onderzocht. Deze stukken zijn door de commissie in orde bevonden. Gebleken is dat alle 29 benoemingen aan de gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert dan ook hen toe te laten tot de gemeenteraad van Ridderkerk. Voorzitter namens de leden van de commissie van onderzoek tot de geloofsbrieven, de heer Slaa, mevrouw Van Nes-de Man en het reserve-lid Piena, danken wij voor het in ons gestelde vertrouwen. We hebben het afgelopen jaren vele benoemingen mogen onderzoeken wat we altijd met veel plezier gedaan hebben. Wij wensen de nieuwe commissie die aanstaande woensdag benoemd zal worden ook heel veel succes met het verrichten van hun taken. Dank u wel.

De voorzitter: Met een extra woord van dank in de richting van de voorzitter van de commissie die wel een applausje heeft verdiend. Dan hebben we nog een besluit te nemen. Namelijk, nemen wij het advies van de commissie over als raad en zullen we de door hen genoemde personen toelaten tot de raad? Als u het daar niet mee eens bent dan moet u nu uw hand opsteken. Dat gebeurt niet en dus is dat besloten. De beëdiging van deze toegelaten raadsleden dat zal u niet verbazen maar dat gebeurt in de raadsvergadering van 30 maart aanstaande. Oftewel aanstaande woensdag.

7. Afscheid vertrekkende raadsleden

De voorzitter: Dan is nu aan de orde het afscheid van vertrekkende raadsleden. Als u mij niet kan vinden, ik sta ergens daar heel ver weg in de hoek. Maar dat moet vanwege de camera. Zo daar zijn we dan bij elkaar. Beste raadsleden, op vrijdag 23 maart 2018 zijn jullie benoemd tot raadslid. Op 26 maart dat jaar werden jullie

toegelaten tot de raad en op 29 maart 2018 legde je in mijn handen de eed of de verklaring en belofte af. Dat zal u zich nog wel herinneren denk ik. Deze raadsperiode van vier jaar loopt nu ten einde. Morgen, dinsdag 29 maart om 12 uur 's nachts, eindigt je raadslidmaatschap. Die vier jaren zijn voorbij gevlogen dat zult u met mij eens zijn. Vanavond nemen we afscheid van deze raad als geheel. Velen van jullie zullen terugkeren in de nieuwe raad maar voor tien van jullie is dit de laatste raadsvergadering. Hoewel, twee van deze raadsleden zijn eerder uit de raad vertrokken en kwamen later weer terug. Dus wie weet. In de raad is het een mooie traditie dat we in de raadsvergadering stilstaan bij het overlijden van voormalige raadsleden, wethouders en burgemeesters. In de afgelopen raadsperiode deden we dat voor Henriëtte Johanna Hooghuis, Rob Kroeze, Meeuwis Veldhoen, Leo Schoots, Henny Kempees-De Minjer, Albert van Andel, Jan Kapitein, Gert van Rikxoort en zojuist nog Huib van Tuijl. Het is goed om ook in deze vergadering hun naam nog een keer te noemen. Dames en heren vanavond nemen we officieel afscheid van deze raad en met name van die tien leden. Graag wil ik speciaal tot hen het woord richten en dat kan niet anders dan dat mijn verhaal per raadslid een kort verhaaltje zal zijn. Gelukkig hebben we afgesproken elkaar nog een keer te treffen tijdens een etentje waar we wat uitgebreider de gelegenheid hebben om afscheid van elkaar te nemen en waarbij ook partners aanwezig kunnen zijn. Nadat ik het vertrekkend raadslid heb toegesproken ontvangt zij of hij de bloemen van onze griffier die hier al helemaal paraat staat. Desgewenst kan een vertrekkend raadslid zelf ook nog het woord voeren. Ja lach maar vriend. Wat de waarde is van onze vrijheid zijn we ons als gevolg van die verschrikkelijke gebeurtenissen in Oekraïne de laatste weken wel weer bewust geworden. De Oekraïners vechten voor hun vrijheid. Ook nu is het goed om in ons hart even stil te staan bij wat dat betekent. Ridderkerk probeert zijn steentje bij te dragen in de opvang van vluchtelingen. De historie leert dat die vrijheid alleen kan gedijen in een democratische bestuursvorm. Hoe onbeholpen soms ook, het is het verdedigen waard. Wij moeten ons realiseren in welke rijkdom wij leven. Ook in het opzicht van die enorme vrijheid ons leven in te richten zoals we dat zelf willen. Door jullie beschikbaar te stellen voor het raadswerk en het raadslidmaatschap te vervullen hebben jullie de afgelopen vier jaren een belangrijke bijdrage geleverd aan onze democratie. Daar mogen de inwoners jullie dankbaar voor zijn. Ieder van jullie, stuk voor stuk. Het raadslidmaatschap vraagt veel inzet en tijd. Velen van jullie moeten daar ook dingen voor laten of moeten andere activiteiten minderen. Het thuisfront zal daar over kunnen meepraten. Maar het raadslidmaatschap kan ook een enorme voldoening geven. Weten dat je iets betekent voor onze Ridderkerkse samenleving en heel concreet voor de Ridderkerkers. Ik hoop dat dat gevoel bij dit afscheid de boventoon voert. Ik ga over tot het toespreken van de vertrekkende raadsleden. Het zijn er tien. Voor twee daarvan is dit de tweede keer. Dat zijn Wim van der Linden en Arjan Nugteren. Dus mensen er is nog hoop. Begin bij Ad Los. Het zou ook fijn zijn als ik je af en toe kan aankijken. Heel goed, dank je wel. Begin met het vertrekkende raadslid met de meeste dienstjaren. Je mag wel zeggen, vanavond komt er een einde aan een tijdperk. Ad je kwam in de raad in 2002. Je was in 2010 enige tijd wethouder. Zo heb ik je ook leren kennen toen kwam ik toen kwam ik toen je wethouder was. Je nam ontslag in januari 2011 en keerde later weer terug als raadslid. Ad Los is een man waarover eindeloos veel te vertellen is. Daar zou elk Tv-programma mee te vullen zijn. Soaps, drama, cabaret maar bijvoorbeeld ook klusprogramma's. Ik heb in ieder geval nog scherp op mijn netvlies staan die keer dat je met een blauw oog rondliep. Er was iets uitgeschoten tijdens het klussen. Zag er heel mooi uit. Uitvoerig de loftrumpet blazen over Ad, dat moet je niet doen. Hij zou zich waarschijnlijk afvragen hoeveel daarvan gemeend is. Enig cynisme is hem niet vreemd. Maar laat ik het dan zo zeggen Ad. Ik heb altijd genoten van je woordkunst maar ook van je prachtige verhalen. Onze kopjes koffie gingen eigenlijk nooit over ons werk. Dat uurtje vloog altijd voorbij door die prachtige verhalen. De wondere wereld van Ad Los. Ad in de lokale politiek ben je een hele bijzondere en betekenisvolle persoon geweest. In 2002 was de founding father van de eerste lokale partij Leefbaar Ridderkerk. Dat was voor politiek Ridderkerk een ware aardverschuiving. Ook heb je aan de wieg gestaan van weer een nieuwe lokale partij, Echt voor Ridderkerk. Veel raadsleden zijn mede door jou door deze nieuwe partijen in de raad gekomen. Voor Ridderkerk heb je veel betekent. In het bijzonder noem ik

daarbij je inzet om de herinnering aan het verlies van onze vrijheid in de tweede wereldoorlog levend te houden. De waardering daarvoor is ook al eerder tot uiting gebracht door je benoeming tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Ad, heel veel dank voor dit alles. We wensen jou en Monique alle goeds toe in het prachtige Zierikzee. Zoals gezegd als je het woord wil of als een vertrekkend lid het woord wil voeren dan mag dat. Het hoeft niet maar het mag wel. Ad gaat dat doen zie ik. Je mag het ook hier doen hoor. Als je maar van mijn papieren afblijft.

De heer Los: Dank je wel. Heel kort. Ik heb niks voorbereid maar het zit in mijn hoofd. Anny heeft al heel veel verteld. Het was meestal een lach, soms ook een traan maar ik had het voor geen goud willen missen. Er is vandaag een einde aan gekomen maar de herinnering bij mij in ieder geval blijft. Het mooie raadswerk dat gaan jullie voortzetten en ik denk dat het in goeie handen is. Het ga jullie allen goed. Bedankt.

De voorzitter: Heel goed, we doen de box. Dan gaan we naar Wim van der Linden die helaas vanavond hier niet bij aanwezig kan zijn. Maar op de een of andere manier zal hij het vast nog wel terugzien dus ik ga toch maar uitspreken wat ik voor hem van plan was. Fractiegenoot van Ad. Ad en Wim kennen elkaar al vanaf de kleuterschool zo heb ik begrepen. Ik zie jullie toch zo samen in de zandbak zitten. Geboren als een socialist in hart en nieren. En dat is hij eigenlijk altijd gebleven. Hij heeft een groot gevoel voor rechtvaardigheid en staat altijd klaar met de helpende hand voor de mensen die in verdrukking raken. Dat was ook de drijfveer voor zijn werk in de vakbeweging. Al bijna zestig jaar, is hij lid van wat nu de FNV heet. Wat een trouw, wat een loyaliteit. Ondanks zijn pensionering is hij nog steeds actief in de bakkerswereld. Hij werkt nog een aantal dagen per week voor een lokale bakkerij en wat voor een, en is dan in de ochtend altijd om 3 uur al paraat. Dat is voor mij in de nacht en niet in de ochtend maar voor hem in de ochtend om 3 uur. Het secretariaat is ook altijd blij als Wim even langskomt. In de vele jaren als raadslid heeft hij helaas ook moeten meemaken dat mensen niet meer samen door een deur konden. Eerst was hij raadslid voor de Partij van de Arbeid, daarna voor de groep Lokaal Sociaal en nu dus voor Echt voor Ridderkerk. Maar altijd vanuit zijn sociale hart. Sociaal in hart en nieren. Wim wordt door zijn omgeving zeer gewaardeerd daarvoor en terecht. Wim, weet niet of je kijkt of wanneer je kijkt, heel veel dank voor al je inzet en betrokkenheid. De bloemen zullen hem nagebracht worden hoop ik. Michel Borst. Iets wat in alfabetische volgorde maar dan ook weer niet. Maar Michel Borst begint wel zo ongeveer in het alfabet. Michel op 25 november vorig jaar werd je in deze zaal beëdigd als raadslid voor de VVD. Het waren vier fantastische maanden. In de eerste plaats natuurlijk omdat het zo kort was. Maar daarnaast heb je ons altijd de indruk gegeven dat je het ook echt fantastisch vond. Vanaf jonge leeftijd had je al een passie voor politiek en bestuur en liep je hier al rond te dartelen zei ik per ongeluk er wel eens een keertje bij. Je bent ook burgerlid geweest. Dat je het fantastisch vond bleek als je het woord voerde en dat heb je in zo een korte periode al vaak gedaan. Je bent een goeie spreker. In de korte periode was je ook al de initiatiefnemer van een amendement. Voordeel van zo een jonge leeftijd is dat zich nog veel kansen kunne voordoen. Het zal mij echt niets verbazen als we je nog een keertje terugzien in deze raad. Dank je wel voor je inzet Michel en houd moed mijn jongen. Als je wat wil zeggen? Nee dan komt de griffier naar je toe. Moet je opletten. Dick Breeman. Dat is de B hè, Borst, Breeman. Na het afscheid van raadslid Peter Meij in de raadsvergadering van 13 oktober 2016 werd jij tot de raad toegelaten. Daarvoor was je al enige tijd burgerlid geweest voor het CDA. We kennen je allemaal als een persoon die makkelijk contacten legt en dat heb je zeker ook gedaan als raadslid. Je bent niet verlegen om een praatje. Je bent een echte gezellige man. Daardoor komt het ook dat ik vaak niet op je achternaam kon komen. Nogmaals excuses daarvoor mijnheer Breeman. Volgens kenners heb je een prima netwerk waar je ook graag gebruik van maakt. Je bent een raadslid met een duidelijke eigen mening die je ook weet uit te dragen. Een van je stokpaardjes is toch wel de duurzaamheid en het belang van het gebruik van waterstof. Altijd vind je wel weer een moment om ons op dat laatste te wijzen. Je had ook zo een bijzondere relatie met de huisartsschool. Nu jij en ook je vrouw Josien meer vrije tijd krijgen

hoop ik dat jullie daar samen nog lang van mogen genieten. Wie weet zit er wel een kroes in het verschiet nu alles weer mag zoals je hier in de zaal ziet, wie weet. Heel veel dank voor je inzet Dick. Wil je het woord voeren? Mooi.

De heer Breeman: Voorzitter bedankt voor de fantastische mooie woorden. Ik heb nog een bijdrage. Een terugblik over een periode van tien jaar lijkt redelijk lang. Maar anderzijds vraag je je af, waar is de tijd gebleven? Zo denk ik nog wel eens terug aan de periode als burgerlid. De lange avonden met Els Berkhout als we dan de jaarrekening en de kadernota's aan het doorspitten waren. Met het vertrek van Peter Meij uit de raad kwam uiteindelijk voor mij het plekje als raadslid beschikbaar. Ik herinner mij nog mijn mede-speech met als onderwerp de oefenverbinding tussen Ridderkerk en Krimpen. Aan het einde van het betoog sloot de voorzitter af met de woorden: de brug komt er niet. Tegelijkertijd dacht ik, mooi gezegd maar eens zien. Als gemeente mogen we dan ook blij zijn dat deze brug ook niet gekomen is. Het raadswerk heb ik als een boeiende periode mogen ervaren. Soms was het ook wel eens lastig om alles zo te begrijpen. Met mijn verleden in de dynamiek van het bedrijfsleven kwam ik vaak tot een andere oplossing. Je realiseert je dan dat er soms een wereld van verschil is tussen de overheid en bedrijfsleven. Het bracht dan ook wel eens de nodige discussie te weeg tijdens onze fractievergaderingen. Eenvoudige richtlijnen hiervan dat in het bedrijfsleven eens eerst het geld moet worden verdiend voordat je überhaupt een euro mag uitgeven. De samenwerking in onze raad heb ik altijd als heel prettig ervaren. Er was altijd een goede verstandhouding en wederzijds respect voor elkaar. Toch hoop ik van harte dat de scherpe randjes tussen coalitie en oppositie de komende raadsperiode nog minder mogen worden. Het uitgangspunt moet dan ook blijven dat een goede keuze voor onze inwoners centraal moet staan. De toenemende geopolitieke spanningen om ons heen verandert veel in deze wereld. Maar ook dichtbij heeft dit de nodige gevolgen voor onze inwoners. Met de inflatie die de pan uit rijst en de onbetaalbare energieprijzen wordt het leven voor een grote groep mensen onder ons soms moeilijk. Ik vertrouw dan ook op dat deze kwestie kwetsbare bewoners ook de komende periode op een ruime financiële steun mogen blijven rekenen. Na tien jaar actieve politiek is het dan ook een mooi moment om het stokje te mogen overdragen aan een deel nieuw maar vooral ook jong aankomende politici met een vaak nieuwe blik op onze samenleving. Ook denk ik deze avond aan mijn vrouw die mij al deze jaren hierin heeft mogen steunen en deze week na 46 jaar werken afscheid neemt van haar werkring. Daarmee hopen we samen een anderen een toekomst te starten met wat minder strakke agenda's. Tot slot voorzitter wens ik mijn maatjes Tom en Victor het allerbeste toe die er voor de komende vier jaar er helaas samen voor moeten staan. Ik wens dan ook de hele nieuwe raad veel geluk en wijsheid toe en Gods zegen.

De voorzitter: Arjan Nugteren. Als het goed is zit Arjan nu gekluisterd aan zijn iPad om ons vanuit het ziekenhuis te kunnen volgen. Arjan fijn dat je op deze wijze met ons verbonden kan zijn. Je bent raadslid geweest voor Leefbaar Ridderkerk in de periode 2010-2014 en ook in deze raadsperiode. Je wordt omschreven als een stille water met diepe gronden. Maar altijd met een duidelijke mening in de fractie. Bij je afscheid als raadslid in 2014 werd gezegd dat je je naam eer aan deed, nuchter. Vrij snel na de aanvang van deze raadsperiode kreeg je problemen met je longen. Dat zette je leven op zijn kop. Van heel veel moest je afzien en moest je laten. Zolang je kon ben je blijven deelnemen aan commissie- en raadsvergaderingen. Wat het betekent om op een transplantatie te moeten wachten heb je ons en heel Nederland laten zien in het Tv-programma van de EO, De 100: wachten op een donor. Heel erg indrukwekkend was dat. Je bent nu herstellende van een longtransplantatie. Het herstel gaat langzaam en dat kost tijd. Maar je bent vol goeie moed. Tijdens dat hele proces heb je je gedragen gevoeld door je vrouw Adri, je kinderen en alle die je liefzijn en van je houden. Dank voor je inzet Arjan. Alle aanwezigen hier wensen je een goed herstel toe en dat brengen we tot uiting door een flink applaus voor jou. De bloemen worden echt heus nog wel een keertje nagebracht heeft Johan beloofd. Michel Ouwens. Michel, met je vertrek sluit je een raadsperiode af als

raadslid. Raadslid voor Leefbaar Ridderkerk. Je wordt omschreven als een optimist, een echte omdenker. Je denkt in kansen, je bent gedreven en hebt een sportersmentaliteit. Dat laatste heb je van je vader die ik nog net op tijd een koninklijke onderscheiding op mocht spelden om die reden. Je specialiteit is ook vanwege je werk de bouw. Je grootste wapenfeit was je inzet om het gebruik van social return om investment te stimuleren zodat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen krijgen. Je fractie is je erkentelijk dat je beschikbaar blijft om je kennis met hen te delen, dat heb je beloofd. Ik had de vervelende neiging om je te verwarren met Marcel Huizer. Ben niet onfeilbaar dat merkt u vanavond ook wel aan alles. Maar sinds die geweldige kinderburgemeester in mijn leven is gekomen is dat ook niet meer voorgevallen. Dank je wel voor inzet Michel, althans voorlopig. Dank je wel. Hij gaat wat zeggen. Kom maar hoor. Ga je gang.

De heer Ouwens: Dank u wel voorzitter. Het waren twee fantastische dagen, althans zo voelt het want die vier jaar zijn inderdaad omgevlogen. Ik weet mijn mede-speech nog, dat ging over de Japanse duizendknoop. Daar werd lacherig over gedaan maar goed kijk nu hè het is landelijk nieuws dus ga jullie er niet over verhoren maar het was wel leuk. Ik ben inderdaad trots dat ik deelgenoot mocht zijn van de fractie voor Leefbaar maar ook in de samenwerking met alle andere mensen die hier zitten. Robert, het (niet verstaanbaar) werd net genoemd. Super tof hoe jij geholpen hebt die motie naar een hoger niveau, ook dat vind ik heel mooi. Dick gaf het net aan, laten we hopen dat de volgende periode oppositie, coalitie ik denk er net zo over. We hebben bewezen dat het kan. Dus ik zou zeggen ga daar met zijn allen voor. Ik wil met name thuisfront bedanken, Jeanette, je hebt je helemaal weggecijferd ik mocht vier jaar mijn ding doen. Het past alleen niet meer qua werk dus de kinderburgemeester zit ernaast die heb ik al meegenomen denk wel spannend. Vandaag twee burgemeesters in de zaal. Maar ik wil iedereen hartelijk danken en veel gezondheid met wat we de afgelopen jaren hebben meegemaakt en veel plezier. Dank jullie wel.

De voorzitter: Daar zit ze. Pascal Slaa. Niet de Benjamin van onze raad maar wel een van de jongsten. Binnen de fractie van partij 18PLUS kennen ze je als iemand die altijd oplossingsgericht te werk gaat. Je droeg binnen de fractie regelmatige nieuwe onderwerpen en punten aan waarvoor je de aandacht vroeg. Je kan je vastbijten in een onderwerp en je daarin helemaal verdiepen. Gedurende je raadslidmaatschap ging je je steeds meer richten op de thema's duurzaamheid, energie, lucht en geluid. Als raad hebben we een goeie herinnering aan je voordracht tijdens onze raadsconferentie over een bekende kabelbeheerder staat hier, in dit land ook nog, drie keer raden. Daar hebben we wel gemerkt, je kan echt gedreven en met passie vertellen. Daar hebben we allemaal van genoten. Je stelde ook voor de raad een nieuw onderwerp aan de orde, namelijk de visstand en de waterkwaliteit. Je was een groot pleitbezorger voor een gemeentelijke visie op blauw, namelijk het water, dat blauw. Helaas kon die in deze raadsperiode nog niet behandeld worden. Jij ook heel veel dank voor al je inzet. Pascal, dank je wel.

De heer Slaa: Voorzitter ik richt mij voor de laatste keer via u aan de raad en aan de tribune. Daar staan we dan, vier jaar raadslid achter de rug, vier jaar Ridderkerkse politiek en vier jaar avontuur. Toen ik aan dit avontuur begon had ik een lange wensenlijst voor Ridderkerk. Beter openbaar vervoer, meer ongeorganiseerd sporten, een betere kwaliteit drinkwater, geluidsmaatregelen in het Oosterpark, glasvezelinternet voor iedere inwoner, meer waardering voor groen in onze gemeente en aandacht voor het belang van water en natuurlijk die oh zo belangrijke visstand voorzitter. U begrijpt dat ik met het partijprogramma van 18PLUS en in politieke stijl mijn plekje echt gevonden had daar. Toen ik eindelijk in die zetel mocht gaan zitten toen begon het avontuur pas echt. Eigenlijk niet alleen hier in de zaal maar juist daaromheen. Een spontane presentatie op de raadsconferentie over die kabelbeheerder of netbeheerder. Samen met de wethouder een college geven op de universiteit, raadsleden die ineens alles willen weten over vissen op woensdagavond, de wijkagent die mij ineens bij naam kent in positieve zin, die mevrouw bij de kassa die nu toch echt niet weet waar ze die extra

afvalbak toch kwijt moet. Raadscollega's, zowel oppositie als coalitie die onverwachts steun bieden in tijden van tegenslagen, bedankt buurman. Of juist met een fles wijn op de stoep staan om iets te vieren. En dan dat hele speciale ding, namelijk die kaart van de burgemeester en wethouders op je verjaardag. Raadslid zijn gaat over kijken en luisteren naar de omgeving. Visie vormen, prioriteiten stellen en besluiten nemen. De een moeilijker dan de ander en de een met meer gemengde gevoelens dan de ander. Zo ook mijn laatste besluit uit het raadsledenbestaan: stoppen als raadslid. In ieder geval voor nu. Met de fantastische uitslag van deze verkiezingen voor 18PLUS had ik mij deze periode opnieuw in mogen zetten voor Ridderkerk. Maar zoals ik al zei, prioriteiten stellen en besluiten nemen. Voorzitter ik heb nooit een overdadig lange bijdrage gehad en ik ben gelukkig nog nooit door u streng toegesproken met de woorden: wilt u afronden? En dat wil ik graag zo houden. Daarom voor de laatste keer voorzitter, ik ga afronden. Ik ben dankbaar om vanuit deze bevoorrechte positie bij te hebben kunnen dragen aan het Ridderkerk van de toekomst. Voor het vertrouwen van de inwoners en de leden van 18PLUS. Dankbaar voor alle lessen en ervaringen van het raadslidmaatschap. Ridderkerk heeft voor altijd een speciaal plekje waar ik mij voor zal blijven inzetten. Dat verklaar en belooft ik.

De voorzitter: Het is wat. Jilles, jij bent nu aan de beurt. Jilles, eerste keer dat we elkaar zagen sprak ik jouw naam uit als Jil. Vond ik wel een soort van deftig. Je zei, nee ik heet Jilles. Mooie oudhollandse naam werd het ineens die chique Franse naam. Maar dat is ook mooi Jilles is een mooie naam. Je bent al heel lang betrokken bij de Partij van de Arbeid en Ridderkerk. Je hebt je daarvoor op alle mogelijke manieren ingezet. De ambitie om raadslid te worden heb je lange tijd gehad. In 2018 kwam het er eindelijk van. Je kwam toen net een handvol stemmen tekort om met voorkeursstemmen in de raad te komen, dat was echt een hele goeie prestatie. Je bent een betrokken raadslid die bij veel mensen en organisaties is lang geweest. Je bent een mensenmens met een luisterend oor. Ik vernam dat je altijd, echt altijd goed gehumeurd bent. Altijd. Behalve als je iPad niet doet wat jij wil. Dan gebeuren er hele rare dingen hebben ze mij verteld. Je aandacht in de raad ging uit naar groen en biodiversiteit, klimaat en duurzaamheid en inspraak en participatie. Het kan niemand, werkelijk niemand zijn ontgaan. Je vindt het belangrijk dat inwoners tijdig bij plannen worden betrokken en hun inbreng serieus wordt genomen. Je eerste vraag bij het vragenuur ging over de Kaukasische vleugelnootboom, wat echt een hele mooie boom is. Daarmee haalde je meteen de voorpagina van De Combinatie. Maar belangrijker, gevolg was dat de gemeente de zorg voor deze boom overnam. Je bent het raadswerk tot het laatste moment met volle overgave blijven doen. Volgens mij kwamen de laatste schriftelijke vragen vanmiddag binnen. Ongeveer een uur voordat ik aan deze afscheidsspeeches begon. Je partij heeft veel waardering voor je inzet en is je daar zeer erkentelijk voor. Dat wil ik graag onderstrepen die waardering en erkentelijkheid. Heel veel dank ook jij voor je inzet Jilles dank je wel. Wil je het woord nog voeren Jilles?

De heer Soffree: Dank u wel voorzitter. Ik heb het niet voorbereid dus het gaat uit de losse pols. Het was een verrassing dat ik in de raad kwam want daar hadden we niet op gerekend vier jaar geleden. Ik heb er met volle teugen van genoten. Het is een pittige periode geweest maar in zo een raadsperiode je leert ontzettend veel, je ontdekt nieuwe terreinen, je leert heel veel mensen kennen en ik vond het ook erg leuk om in de gemeente de boel te verkennen. Het staat hier allemaal op papier maar hoe ziet het er in werkelijkheid uit? Wat vinden de mensen ervan? Dat heb ik met verve proberen te doen. Wat ik daarnet nog zei tegen mijn fractiegenoten: het is wel heel erg veel uren werk. Als je dan kijkt wat het je oplevert aan resultaat dan loopt dat niet over. Dat is ook inherent aan dit soort werk. In het bedrijfsleven of elders zou men allang de opgave hebben gegeven: hier gaan we niet mee door. Maar democratie is een lastig en hoe moet je dat noemen, gevoelig onderwerp. Dat is handig om je daar goed in te verdiepen en dan ook te kunnen begrijpen dat politieke partijen beloftes doen en die niet altijd na kunnen komen. Het is jammer dat we daar door de stemmers steeds voor op worden afgerekend. Zo werkt de politiek nu eenmaal niet. Toch is het dan droevig dat je niet aan de vijftig procent

opkomst komt. Wat ik ook nog over de verkiezingen wil vertellen is: het lokaal. Het verschil tussen landelijk en lokaal. Hou er over op, zoals we hier zitten. We zijn allemaal honderd procent lokaal. Of je nu een landelijke partij vertegenwoordigt of niet. Verder wil ik iedereen in de zaal hier bedanken voor de medewerking en voor de tegenspraak. Ik hoop ook dat het nieuwe college, hoe het er dan ook moge gaan uitzien, het op kan brengen om zo af en toe de raad eens wat meer lengte te geven. Dank je wel.

De voorzitter: Farahnaz mag ik je vragen naar voren te komen. Zodanig dat iedereen jou goed kan zien. Kunnen jullie Farahnaz zo goed zien? Farahnaz je bent raadslid vanaf maart 2010. Dat wil zeggen twaalf jaar. Twee perioden voor de combinatie D66-GroenLinks en de laatste periode helemaal alleen voor D66. Je hebt meegemaakt wat het is om als fractie mee te doen aan een coalitie en ook wat het is om dat niet te doen. Je bent gedreven in wat je doet. Je kan slecht tegen onrecht en bent overtuigd van je mening. Mensen om je heen geven aan dat je betrokken bent bij collega's, oog hebt voor de mensen. In het raadswerk richt je je met name op het sociaal domein en ook de financiën. Een wapenfeit dat we ons allemaal nog wel herinneren was je initiatief voorstel voor de nieuwe Wmo-verordening, een hele nieuwe Wmo-verordening. De mensen die erbij waren weten dat allemaal nog. De halve zaal knikt. Je was van mening dat de raad zelf het beleid verder diende in te vullen en dat het niet moest worden overgelaten aan het college. De laatste tijd stond je, ik heb het al gezegd, er alleen voor. Dan is het raadslidmaatschap met een baan ernaast wel een hele opgave. Met je vertrek komt er ook een einde aan de aanwezigheid van D66 in onze raad. Een partij die ook haar bijdrage heeft geleverd aan de opbouw van onze gemeente. Dat is spijtig om te zien. Maar ja over vier jaar is er weer een kans. Raadslid zijn betekent je inzetten voor een ander, voor de gemeenschap waar je uitkomt en waarvoor je het doet. Voor deze inzet, Farahnaz, twaalf jaar lang, heeft het Zijne Majesteit de Koning behaagd jou te benoemen tot lid in de orde van Oranje-Nassau. Dan ga ik je nu iets moois omspelden. Leuk hè. Kijken of ik het nog kan ik heb het heel lang niet gedaan. Dames en heren zo ziet die eruit. Je krijgt er ook nog een hele doos bij. Er zit ook een hele handleiding in wanneer je hem wel en niet op mag. Met koningsdag mag je hem op in vol ornaat, wordt je voor uitgenodigd voor de Oranje receptie. Verder op je zondagse pak maar dat hebben vrouwen geloof ik niet. We dragen een insigne komt er ook bij. Wil je nog zelf wat zeggen? Dat mag.

Mevrouw Fräser: Ook ik heb niks voorbereid dus ga dit eventjes shooting from the hip doen. Ik verzin het even waar ik bij sta. Bedankt dat ik dit aan de Ridderkerkse gemeenschap, aan D66 natuurlijk, dat ik dit twaalf jaar lang heb mogen doen. Dat ik D66 heb mogen vertegenwoordigen in deze gemeenteraad. Ik heb het altijd ontzettend eervol gevonden om dit te mogen doen. Ik heb het ook heel erg lang met onwijs veel plezier gedaan. Ik heb er heel veel van geleerd. Ik ben wel eens heel vrolijk geweest, ik ben ontzettend teleurgesteld geweest, ik ben ontzettend boos geweest. Alle emoties hebben mij de revue gepasseerd deze afgelopen twaalf jaar. Al met al heb ik er echt heel veel van geleerd en aan over gehouden. Met name ook, en dat is misschien ook wel belangrijk om te vertellen. Ik heb nu natuurlijk mijn huidige baan waardoor ik dus ook geen gemeenteraadslid meer kan zijn omdat ik het niet kan combineren. Echt te danken aan het feit dat ik in de gemeenteraad voor Ridderkerk als gemeenteraadslid heb gewerkt. Of ten minste, heb gefungeerd. Dus je houdt er in die zin ook misschien nog wel wat aan over. Aan nieuwe raadsleden zou ik willen zeggen: zet je in voor de Gemeente Ridderkerk, voor de inwoners. Laat je niet wijs maken: we doen het altijd zo, dus het is altijd zo en het blijft zo voor altijd. Blijf kritisch, blijf ver kijken en schop gewoon vooral tegen die heilige huisjes aan en dan komt het vast wel goed. Ik wens jullie ook allemaal heel veel plezier ook de komende periode.

De voorzitter: Gelukkig krijgen we straks allemaal de gelegenheid om afscheid te nemen maar ook om te feliciteren. Peter Kranendonk. Wil je ook naar voren komen? Zodanig dat iedereen jou goed kan zien Peter. Jij bent ook raadslid vanaf maart 2010. Dat wil zeggen twaalf jaar en je sluit nu drie raadsperiodes af. Vanaf jonge

leeftijd had je al interesse in de politiek. Vanaf je vijftiende was je al bij de lokale politiek betrokken. Van je hobby heb je ook je werk kunnen maken want naast het raadslidmaatschap ben je werkzaam in het hart van onze democratie op het Binnenhof. We weten allemaal dat je daar mooie verhalen over kunt vertellen en dat doe je ook graag. Met genoegen denk ik terug aan de rondleiding die je een aantal van onze medewerkers en mij gaf op het Binnenhof. Met die Haagse ervaring had je ook vergelijkingsmateriaal. Soms was er wel enige ergernis waar te nemen over hoe wij het spel hier speelden. Je ontkent dat ook niet nee. Je Haagse ervaring bracht je ook in, laatst nog toen het ging over de ICT-beveiliging. Je interesse ging met name uit naar het sociale domein. Je acteerde daarin op de achtergrond om zaken voor elkaar te krijgen. Naar ik begrepen heb denk je zelf met tevredenheid terug aan het feit dat je de gratis zwemles voor minima mede mogelijk hebt gemaakt. Ook jij hebt je twaalf jaar lang ingezet voor de Ridderkerkse gemeenschap. Vanwege deze inzet heeft het Zijne Majesteit de Koning behaagd jou te benoemen tot lid in de orde van Oranje-Nassau. Die medaille ziet er heel anders uit. Hij zit nog vast ook, Johan help. Zie je de hele routine is eruit als je dat niet meer doet. Dit is die voor een mannetje. We hebben vastgesteld dat Peter van het mannelijke geslacht is. Daarom heeft hij recht op deze medaille.

De heer Kranendonk: Dank voorzitter. Ook namens u de Koning dank voor deze onderscheiding. Ik heb wat voorbereid dus ga ik even halen. Ik raad u aan vooral te gaan zitten. Dat is geheel aan u. Nee hoor het valt mee. Zo erg zal ik het niet maken voorzitter. Mag ik deze papieren heel even zo anders gaat alles weg hier. Anders gaat die van mij door de war. Voorzitter, collega raadsleden, familie, helaas ook op afstand via de livestream. Beste vrienden, alle andere aanwezigen hier in deze raadszaal. Alles heeft zijn bestemde tijd. Alle voornemen onder de hemel heeft zijn tijd. Dat is wat we kunnen lezen in het Bijbelboek Prediker. Zo is er een tijd van beëdiging als raadslid maar ook een tijd van afscheid nemen als raadslid. Hoewel het geheel mijn eigen beslissing was is het er niet makkelijker op geworden naarmate dit moment dichterbij kwam. Want voorzitter refereerde er al aan, vanaf mijn vijftiende heb ik een bijzondere interesse voor politiek en geschiedenis en volg ik al de raadsvergaderingen. En ja, dan spreken we over de tijd van burgemeester Waaijer. Gelukkig mag de publieke tribune vanavond weer goed gevuld zijn na een lange tijd. Bij het uitnodigen van mijn familie en vrienden heb ik maar niet verteld dat het wel bijna een straf is om op die bankjes lang te moeten blijven zitten. Wat mij betreft besluit een nieuwe raad zo snel mogelijk dat verschrikkelijke meubilair te vervangen. Want een beetje goed zitvlak om de raadsvergadering te kunnen volgen is toch wel het minste wat we onze inwoners en bezoekers kunnen aanbieden. Voorzitter, iedereen heeft vaak zo zijn voorbeelden in de politiek en mensen die inspireren. Ik ben geboren in het jaar dat de SGP'er Bas van der Vlies zijn intrede deed in de tweede kamer. Als jong ventje mocht ik wel eens mee naar het partijbureau van de SGP, toen nog aan de Laan van Meerdervoort in Den Haag. Op een dag ontmoette ik daar een mijnheer met donker haar die mij heel streng aankeek en zei: zo wie ben jij en wat doe jij hier eigenlijk? Dat was mijn eerste kennismaking met mijnheer Van der Vlies. Toen in 2008 onze wegen weer samen kwamen op het Binnenhof was ik gelukkig geen onbekende meer voor hem, maar hij voor mij nog wel het voorbeeld in zijn standvastigheid, kennis van zaken, mildheid en humor. Nu moet u niet denken dat politiek mij met de spreekwoordelijke paplepel is ingegoten. Sterker nog, ik durf wel te stellen dat ik uit een apolitek gezin kom. De politieke praatjes had men thuis niet zoveel. Er moest vooral gewerkt worden op de tuinderij en wat ze in Den Haag allemaal verdachten dat is meestal niet veel goeds, hè pa? Langzaamaan ontstond er een bijzondere interesse voor de politiek en las ik iedere dag alles wat je maar kon lezen in de krant over politiek. Ook brachten mijn vader en mijn tante mij regelmatig naar het Raadhuisplein waar ik dan de raadsvergaderingen kon bijwonen. Hoewel de politiek in huize Kranendonk in zijn algemeenheid dus niet hoog stond aangeschreven weet ik nog heel goed die dinsdagavond 18 mei, 1999 thuis met zijn allen zaten we aan de keukentafel. Via een oude radio in het raamkozijn volgden we de ontwikkelingen in de Eerste Kamer waar een kabinet dreigde te vallen. Zou hij het volhouden of zou hij toch zwichten voor de druk? Met mijn oor zat ik bijna in de radio. Toen ik de voorzitter

van de Eerste Kamer de naam van Wiegel hoorde noemen gevolgd door een overduidelijk tegen. Hoewel ik in hart en nieren een SGP'er ben en zal blijven, voel er toen toch al een band met Hans Wiegel die ik verder totaal niet kende. Wie had ooit gedacht dat enkele jaren later een vriendschap zou ontstaan en hij ook een van mijn politieke leermeesters is geworden. 28 maart 2000 nam hij afscheid van de Eerste Kamer waar ik nu zelf werkzaam ben. Vandaag precies 22 jaar later 28 maart 2022, neem ik afscheid van de gemeenteraad van Ridderkerk. Hans, ik weet dat je op afstand meeleeft, dank voor je support en je vriendschap. Voorzitter, vandaag staan wij hier in vrijheid en mag het democratisch proces ongehinderd zijn voortgang hebben. Op een paar duizend kilometer hiervandaan ziet de wereld er heel anders uit. Vrijheid is niet vanzelfsprekend en dat besef was er al op jonge leeftijd. Laten we allemaal toch beseffen dat het een groot voorrecht is dat wij hier met elkaar met woorden bestrijden en niet met wapens. Je kan heel veel commentaar hebben op alles wat er misgaat in de politiek. Ja dan ben ik de eerste die dat toe zal geven. Maar dan zeg ik het ook graag met Churchill na in de Nederlandse vertaling: ik citeer, vele regeringsvormen zijn uitgeprobeerd en zullen nog worden uitgeprobeerd in deze wereld van zonden en ellende. Niemand beweert dat democratie perfect of alwetend is. Inderdaad, er wordt gezegd dat democratie de slechtste regeringsvorm is met uitzondering dat al die andere vormen van tijd tot tijd al zijn uitgeprobeerd. Voorzitter, twaalf jaar geleden na de verkiezingsuitslag die toen ook het landelijk nieuws haalde, sprak een toenmalig wethouder mij aan tijdens de uitslagenavond en vroeg mij: denk jij nu echt dat jullie die trend kunnen tegenhouden? Ik antwoordde: denken? Ik weet zeker. Nu, veel meer zal ik daar niet over zeggen want dat hoofdstuk is inmiddels gelukkig afgesloten. Maar diezelfde persoon sprak mij twee weken geleden weer aan en liet zich ontvallen de gedachte te hebben dat ik wel tot mijn pensioen raadslid zal blijven. Dank voor het vertrouwen maar gelukkig stonden er weer nieuwe en jonge SGP'ers klaar die ook aan de slag willen. Zelf was ik bij mijn beëdiging 29 jaar. Mijn opvolgers, Gerard en Rick, zijn respectievelijk 28 en 27 jaar. Ik ben dan ook bijzonder dankbaar dat ik mag spreken over opvolgers. Want ja, wij mochten van vier naar vijf zetels gaan. Ja voorzitter, tegenwoordig ben je bij de SGP met 41 jaar al een oudgediende. Vanaf deze plaats kan ik het ook niet nalaten, sorry, om te zeggen dat ik het bijzonder jammer vind dat een ander jong politiek talent in deze raad, Michel Borst, niet is gekozen. Maar ja Michel, je tijd komt nog wel en je kan altijd een SGP'er worden misschien maak je daar meer kans. Voorzitter, bij een afscheid zie je vaak de drang om te gaan benoemen wat je prestaties zijn geweest. Ik heb er ook over nagedacht maar mijzelf genomen dat niet te doen. Laat anderen maar oordelen over mijn inzet hier in deze raadszaal en daarbuiten de afgelopen twaalf jaar of die inzet nuttig en tot welzijn van onze Ridderkerkers was. Slechts een ding wil ik wel benoemen wat ik helaas niet voor elkaar heb gekregen. Want in deze raadszaal ontbreekt nog steeds een portret van onze koning. Zoals u weet voorzitter, was ik als ambtenaar betrokken bij de organisatie van de inhuldiging van de koning in 2013 en mag ik nu vanavond de tweede onderscheiding al hebben ontvangen. Tijdens de eerste raadsvergadering in mei stond nog steeds de buste daar van toenmalig koningin Beatrix in deze raadszaal. Reden voor mij om namens de SGP-fractie hier vragen over te stellen. Dit resulteerde in de daarop volgende donderdag 6 juni 2013 in een wel heel bijzondere krantenkop. Ik ga de dader niet aanwijzen maar hij is in ons midden: SGP eist hoofd van koning. Nu voorzitter, ik zou niet durven. Hoewel de buste, daar staat hij, van onze koning heel mooi gemaakt is vind ik het toch echt dat een staatshoofd een actuele portretfoto ook verdient in deze raadszaal. Straks na afloop van mijn speech zal ik hem u overhandigen. Er zal vast een mooi plekje voor gevonden worden. Voorzitter ik ga het raadswerk missen en niet alleen het raadswerk maar vooral alle contacten met de collega raadsleden, de medewerkers van de griffie, Johan, Maarten, Machteld, die altijd voor ons klaar stonden. Maar ook alle ambtenaren van wie ik zelf samen met, u refereerde er net aan heb mogen rondleiden. En ja, die verjaardagskaart ga ik ook missen na al die jaren. Was ook de enige nog die binnenkwam. De rest kwam gelukkig allemaal digitaal zoals de mensen mij kennen. De samenwerking tussen de raadsleden was ook plezierig. Natuurlijk, we verschillen van elkaar van opvatting, karakter. Dat is maar goed ook want al die eenheidsworsten zou ook niet leuk geweest zijn. Als we dan elkaar een keer figuurlijk in de haren vlogen was er altijd nog dat appje of na afloop de borrel

waar we de gelegenheid hadden om die haren weer glad te strijken. Het waren bijzondere jaren waar ik met veel plezier op terugkijk. Helaas waren er ook moeilijke momenten waarbij ik het soms even niet meer zag zitten. Zoals die twee keer dat ik een raadsvergadering niet bij kon wonen vanwege de opname en operaties in het ziekenhuis. Maar gelukkig voorzitter, ik mag nu in onderscheid tot Peter Nugteren, wel gezond hier afscheid nemen. Arjan Nugteren sorry ja. Ik haal die namen altijd door de war. Veel dank aan mijn fractiegenoten. Hoewel we verschillend waren en zijn hebben we allemaal wel hetzelfde doel. Met hart voor Ridderkerk het beste doen voor onze inwoners waarbij wij de Bijbel als uitgangspunt namen. Ik verlaat nu de fractie maar weet dat de nieuwe fractie ook de komende periode met hetzelfde doel zal doorgaan. Familie, vader, tante, broers en zus, nichtjes en neefjes, helaas niet allemaal aanwezig. Fijn dat jullie ook via de livestream weer kunnen meekijken en meeleven. Soms deden we thuis aan tafel als ik even langskwam het debat nog wel eens over. Vaak iets minder genuanceerd maar wel lekker duidelijk. Pa en tante, dank voor jullie ondersteuning de afgelopen jaren en jullie zien dat de breng- en haalservice uit het verleden niet voor niets is geweest. Beste vrienden, bijzonder fijn dat jullie vanavond ook gekomen zijn en ook op afstand meeleven. Ja ik moest wat keren melden dat ik geen tijd had voor een verjaardag of om af te spreken voor een wijntje vanwege de fractie, commissie of een raadsvergadering. Maar hopelijk is dat probleem na vanavond nu echt verleden tijd. Voorzitter ik rond nu echt af. Alles heeft zijn bestemde tijd. Alles gaat voorbij. Maar gelukkig blijft het woord van God in eeuwigheid. Hem, die God die mij de kracht gaf om dit werk te mogen doen past dan ook alle dank. Ik wens iedereen van harte Gods zegen toe voor de onbekende toekomst. Het ga u allen goed, Soli Deo Gloria. Ik wil nog iets geven inderdaad. Voorzitter die architecten zijn zo lastig maar gelukkig heb ik er dagelijks mee te maken. Als nu zelfs die wifi-bordjes daar mogen hangen dan mag er best op een van die andere pilaren deze koning ook wel opgehangen mogen worden. Veel succes ermee.

De voorzitter: We zullen het er nog eens even goed over hebben of we de koning op gaan hangen. Bijvoorbeeld. Zoals gebruikelijk tot slot zeg ik tegen u, krijgen de scheidende raadsleden als aandenken de schaal. Die krijgt u straks beneden want dan hoeft niet iedereen er zo mee te sjouwen in de foyer bij Grandcafé Burgerzaken. Ik wacht wel even totdat ik de aandacht heb dat maakt niet uit we hebben de tijd. Maak er ook gebruik van. Ik snap dat wel hoor. De schaal, die schaal symboliseert jullie werk als raadslid. De schaal wordt door mensen gedragen. Jullie waren gekozen door de kiezer en werden daarmee door onze inwoners gedragen. Anderzijds deden jullie het raadswerk voor de mensen die jullie droegen, voor onze gemeente, voor onze inwoners. Arjan Nugteren en Wim van der Linden die nu voor de tweede keer afscheid nemen krijgen uiteraard die schaal niet voor een tweede keer. Onze griffier heeft heel iets anders voor hen bedacht en hij zal er ook voor zorgen dat dat bij hen thuis wordt bezorgd, hè griffier? Ja. Tot slot, namens onze inwoners heel veel dank voor jullie inzet, je tijd en je betrokkenheid. Ik wens jullie en degenen die jullie lief zijn alle goeds. Dan is nu het woord waar we allemaal zo naartoe hebben geleefd, het hoogtepunt van deze vier jaar. Het woord is aan onze griffier.

De heer Van Straalen: Een klerezooi. Dat is de beste typering die ik kan geven van de afgelopen raadsperiode. Ik zal er maar geen doekjes om winden. Sprak ik vier jaar geleden nog over een beestenboel, het is er de afgelopen vier jaar niet beter op geworden. Soms vraag ik mij af waar ik het voor doe. Als we kijken in de historie zijn kleding en politiek in de eeuwen altijd verweven geweest. Vaak benadrukte de kleding de grootsheid en de macht van de autoriteit. Denk aan het magistrale portret van Lodewijk de veertiende, de Franse zonnekoning. Vier staat hij daar in vol statieornaat. Een enorme hermelijnen mantel, een grote bokkenpruik op, hand geplaatst in de zij, een maillot om de kuiten en op hoge hakken. Het gezegde kleren maken de man had toentertijd een hele andere betekenis. Misschien was men toen wel genderneutraler dan wij denken. Overigens ben ik nu niet van plan mijn excuses aan te bieden aan het Franse volk. Lodewijk was geen bevriend buitenlands staatshoofd en dat inzicht is bij ons Hollanders nooit veranderd. Niet alleen bij

mannen was kleding een teken van macht. De Engelse premier Margaret Thatcher was onafscheidelijk van haar handtas. Ook wel haar wapen genoemd. Om haar mening kracht bij te zetten sloeg zij regelmatig met haar tas op tafel. In de jaren tachtig ontstond het werkwoord, handbagging. Dat sloeg op de intimiderende wijze waarop zij haar tegenstanders verbaal aanviel tijdens vergaderingen. Een vergelijking met een van onze vrouwelijke raadsleden zou louter op speculatie op toeval berusten. Wie de schoen past, trekt hem aan. Ook bij nationale en internationale politici speelt kleding een belangrijke rol. Het tegenovergestelde van kleding is geen kleding. In 2018 trok een bekend nationaal politicus de aandacht door een foto van zichzelf naakt gedrapeerd naast een zwembad. Velen meenden dat hij de waarheid was en bracht op hem een stem uit. Volgens anderen was hij juist ontbloot van elke waarheid. In deze raadsperiode hebben wij afscheid genomen van een keizer, van een groots overzees land. Velen waren van mening dat hij zijn ambt vervuld had zonder kleren. Anderen durfden daar niets over te zeggen. Zelf zal hij het getypeerd hebben als fake news. Wat te denken van de huidige Russische tsaar? Gezeten met ontbloot bovenlijf te paard. Het vertrouwen in hen is nu wel geheel vertrokken. In ons dorpse Ridderkerk begon het met de nieuwe locoburgemeester. Op de foto zonder colbertjasje. De waardigheid van het ambt stond ter discussie. Er werd schade van gesproken. Dat is nog iets anders dan naakt liggend naast een zwembad. Nee het is niet mijn bedoeling dat u nu zich het beeld vormt van deze wethouder naast een zwembad. Er werd een inzamelingsactie opgezet zodat er een passend jasje kon worden aangeschaft. Let op het woordje passend want deze wethouder sport heeft in deze periode meermalen een jasje uitgedaan. Op een volgende foto zagen we de locoburgemeester in een wollen trui. Onbekend of het er een was uit zijn lelijke truien collectie. Waarschijnlijk was er sprake van een teleurstellende opbrengst. Bij de Partij van deze locoburgemeester hebben ze sowieso wat met kleding. Onder de mannelijke leden is een geliefd kledingstuk de lederhose. Als je foto's van het Ridderkerkse Oktoberfest zag kreeg je de indruk dat ze onderling veel onderbroekenlol hadden. Een van de 18PLUS-raadsleden heeft een kledingzaak. In de fractie hebben ze zelfs een klerenkast en die werd mijn commissievoorzitter. Grapje, grapje. Voorzitter, de heer Stip begrijpt toch wel dat dit een grapje was. Met zo een type wil je natuurlijk geen ruzie hebben. Een andere lokale partij die wat met kleding heeft is Echt voor Ridderkerk. Het gedoe daar had het nodige om het lijf. Bont is in de mode taboe. Maar in die partij wisten ze het echt bont te maken. Daar is niemand zonder kleerscheuren uit de interne ruzie gekomen. Bij het optreden van de fractie schoot wel eens het liedje van Dorus door mijn hoofd: er zitten twee motten in mijn ouwe jas. Wijselijk laat ik daarbij in het midden welk deel van de fractie ik dan voor ogen had. Duidelijk is wel geworden wie in die partij de broek aan had. Overigens is het in deze hashtag me too periode belangrijker de vraag wie in een partij de broek uitheeft. In deze raadsperiode kon de bruidsjurk uit de kast voor Victor Mijnders en zijn Esmee. Kinderkleertjes werden aangeschaft door Jeroen van Neuren en zijn Jennifer. Of deze kleertjes in het kader van de circulaire economie binnenkort zullen worden overgenomen door het eerder genoemde echtpaar Mijnders dat is nog niet bekend. Twee halen een betalen zal waarschijnlijk bij dat echtpaar de komende jaren een geliefde uitdrukking worden. De laatste mededeling in het kader lief en leed is er na vele jaren eindelijk aangevane vaste verkering tussen PvdA en GroenLinks. Het belangrijkste kledingstuk in de politiek is de pet. Wat daar in de afgelopen jaren allemaal onder is gehouden en wat er allemaal op de mouw is gespeld zal ik deze avond niet gaan onthullen. Ik verwijs u daarvoor naar mijn komende memoires die u na mijn pensionering bij de boekhandel of via mijn site zult kunnen bestellen. U kunt daarin ook lezen welk raadslid in deze raadsperiode het meest in zijn of haar hemd heeft gestaan en wie de wolf was in schaapskleden. Misschien moet ik dat laatste maar als format verkopen voor een nieuw Tv-programma. Politici die verschillende peten op hebben zijn ook in Ridderkerk bekend. Een voorbeeld daarvan is mevrouw Van Nes-de Man. Naast de pet van raadslid waar ze die van deelnemer wijkoverleg Rijsoord, deelnemer wijkteam Rijsoord, lid algemeen bestuur natuur recreatieschap IJsselmonde, lid algemene vergadering Waterschap IJsselmonde en heemraad Waterschap IJsselmonde. Op een gegeven moment bleek zij zelfs de kandidaat-wethouder te zijn voor een concurrerende lokale partij. Dat had ze niet gemeld voor het overzicht nevenfuncties. Gelukkig was altijd duidelijk welke pet zij op had. Zat zij

in een vergadering dan gaf ze altijd transparant aan als ze als woordvoerder van pet wisselde. Onze burgemeester hield haarzelf onder de pet. Tijdens een Daadwerkelijk in de buurtdag liep ze quasi vermomd rond met op haar hoofd de groene pet van die actie. Sommigen dachten dat ze meedeed aan het Tv-programma Undercover Boss. Een ander in de politiek bekend kledingstuk is het boetekleed. Dat is de afgelopen jaren echt uit de mode geraakt. Is volgens mijn herinnering geen enkele keer aangetrokken. Oude kleding deed je vroeger in de zak van Max en die zette je op straat. Tegenwoordig vind je op straat alleen nog maar Kayadoetjes. Laat Cato'tje het maar niet horen. De samenwerking tussen college en raad was soms hartverwarmend. In de raad van december 2021 maakte Karin Kayadoe zich zorgen of inwoners met een beperking hun afval zouden kunnen ledigen in de afvalcontainer. Ik begreep dat de portefeuille haar vanwege haar lengte daarbij wel had willen optillen. De behandeling van de begroting is onze jaarlijkse modeshow. Als we kijken naar de gemeentebegrotingen van de afgelopen jaren merk je dat we deze jaren de broekriem niet hebben aangehaald. Er was onder ons die meenden dat toch sprake was van een pofbroek. Onze oude sokken hebben we opgeborgen. Gelet op de internationale ontwikkelingen zullen we die mogelijk toch weer nodig hebben. In politiek Ridderkerk is het in het afgelopen jaar ook de bedrijfskleding enorm populair geworden. Denk aan al die prikkers die vooral actief werden voor de verkiezingen, geel en oranje zijn duidelijk de modekleuren voor de komende lentecollectie. Bij menig inwoner zal het echter de indruk hebben gegeven dat ze vooral elkaars afval aan het opruimen waren. Tot slot, voor jullie inzet de afgelopen vier jaar neem ik mijn hoed af. Veel uren hebben jullie je ingezet voor het raadswerk en daarmee voor onze Ridderkerkers. Jullie hebben er zeker niet de pet naar gegooid en hebben de handen uit de mouwen gestoken. Het college vroegen jullie de kleren van het lijf, jullie wisten van wanten. Ik had niet in jullie schoenen willen staan. In deze afgelopen vier jaren mochten Machteld, Maarten en ik jullie weer ondersteunen en van advies dienen. Mooi werk in het hart van de democratie. Dank voor het vertrouwen dat we van jullie kregen. Hen die definitief deze raad verlaten wens ik alle goeds toe. Ik hoop dat jullie het raadswerk hebben ervaren als een voorrecht en een mooie levensles. Aan hen die terugkeren geef ik de waarschuwing mee dat zij mogelijk genoemd zullen worden in mijn volgende algemene beschouwingen over de afgelopen raadsperiode. Het gaat jullie goed.

Sluiting

De voorzitter: Tot slot. Iedereen is welkom in de foyer van Burgerzaken beneden. Daar kunt u ongeveer anderhalf uur genieten van een hapje en een drankje en daar krijgt u ook de schaal en kunt u de bloemen even neerleggen. Het verzoek is wel alles mee te nemen want deze zaal gaat straks dicht dan kunt u niet meer bij uw spullen. Dus neem alles mee en tref ik u graag beneden aan. Dank u wel voor uw aandacht, dank u wel.